

ZP-P.862.6.2022.HB

Pan
Krzysztof Bolisęga
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Kłodzku

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 17 do 23 lutego 2022 r., na podstawie art. 10 ust. 1, w związku z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 690.), zespół kontrolerów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie:

Pani Hanna Bylicka – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu),

Pani Agnieszka Misiurek - inspektor wojewódzki,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zdalnym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kłodzku, ul. St. Wyspiańskiego 2J, 57-300 Kłodzko.

Kontrola realizowana była zgodnie z zatwierdzonym w dniu 23 grudnia 2021 r., przez Wojewodę Dolnośląskiego okresowym planem kontroli na I półrocze 2022 r.

Przedmiot i zakres kontroli

Przedmiotem bieżącej kontroli było sprawdzenie i potwierdzenie prawidłowości:

1. przyznawania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej,
2. organizowania i finansowania szkoleń grupowych dla bezrobotnych.

Postępowanie kontrolne objęło okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Przepisy regulujące zakres kontroli:

- 1) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 690 ze zm.),

- 2) rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 243),
- 3) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobu prowadzenia usług rynku pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 667).

Ocena skontrolowanej działalności

Ogólna ocena kontrolowanej jednostki jest pozytywna z nieprawidłowościami.

Powyższa ocena wynika z ustaleń zawartych w dalszej części wystąpienia.

Ustalenia kontroli

W okresie objętym kontrolą funkcje kierownicze w jednostce kontrolowanej pełnił Pan Krzysztof Bolisęga - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku.

Ad. 1 Przyznawanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2021 roku dla bezrobotnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą, przeznaczono kwotę 4 208 143,79 zł, w tym z Funduszu Pracy 1 265 096,00 zł.

W 2021 roku do urzędu wpłynęło 270 wniosków od bezrobotnych o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Przyznano 169 dotacji, w tym 51 z Funduszu Pracy. W 2 przypadkach nastąpiła rezygnacja zainteresowanych, a w 2 przypadkach nastąpił zwrot dotacji. Nie wystąpiły przypadki odmowy udzielenia dofinansowania. W 2022 roku do dnia rozpoczęcia kontroli, dla bezrobotnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą przeznaczono kwotę 5 330 000,00 zł, w tym z Funduszu Pracy 2 100 000,00 zł. Od 1 stycznia 2022 r. do dnia rozpoczęcia kontroli nie wpłynął żaden wniosek od bezrobotnych o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, a tym samym nie przyznano żadnej dotacji.

Do szczegółowej kontroli pobrano pierwsze pięć akt z 2021 roku, w których znajdowały się: umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, finansowane z Funduszu Pracy o następujących numerach: 6311/1/2021, 6311/2/2021, 6311/3/2021, 6311/4/2021, 6311/5/2021 oraz pięć pierwszych negatywnie rozpatrzonych wniosków o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej o następujących numerach: 6310/2/2021, 6310/5/2021, 6310/7/2021, 6310/12/2021, 6310/13/2021.

Na tej podstawie stwierdzono, że wnioski o dofinansowanie kosztów podjęcia działalności gospodarczej składały uprawnione podmioty, we wszystkich sprawdzonych przypadkach byli to bezrobotni. Do pozytywnego rozpatrzenia kwalifikowano jedynie wnioski kompletne, zawierające wszystkie niezbędne dane, określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej. Bezrobotni, którzy złożyli wnioski zawierające braki wzywani byli do ich uzupełnienia.

Do w/w wniosków dołączone były niezbędne dokumenty, tj.

- oświadczenia o nieotrzymaniu bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- oświadczenia o nieposiadaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, a w przypadku jego posiadania - oświadczenie o zakończeniu działalności gospodarczej w dniu przypadającym w okresie przed upływem co najmniej 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku,
- oświadczenia, że symbol i przedmiot planowanej działalności gospodarczej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) na poziomie podklasy jest inny od działalności zakończonej w okresie krótszym niż 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, w związku z wystąpieniem tego stanu,
- oświadczenia o niepodejmowaniu zatrudnienia w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej,
- oświadczenia o niekaralności w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu,
- zobowiązania się do prowadzenia działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia oraz niezawieszania jej wykonywania łącznie na okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- oświadczenia o niezłożeniu wniosku do innego starosty o przyznanie dofinansowania lub przyznanie jednorazowo środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- zaświadczenia lub oświadczenia o pomocy de minimis,
- informacje dotyczące otrzymanej pomocy publicznej.

Przy ocenie wniosków stosowano druki oceny wniosków (tj. „Karta oceny formalnej” i „Karta oceny merytorycznej”), które ułatwiały sprawdzanie, analizowanie i porównywanie wniosków. (Dowód nr 1 - kserokopia wniosku o udzielenie dofinansowania wraz z oceną wniosku).

O uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu wniosków powiadamiano bezrobotnych w terminie do 30 dni od dnia ich złożenia, podając przyczyny ich niezakwalifikowania. Decyzje o negatywnym rozpatrzeniu wniosków podejmowano zasadnie (Dowód nr 2 – kserokopia pisma informującego o negatywnym rozpatrzeniu wniosku). Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku złożył pisemne wyjaśnienie dotyczące weryfikacji tytułu prawnego do nieruchomości znajdującej się pod adresem wskazanym jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej przez Wnioskodawcę (zał. nr 1- pismo Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku).

Z bezrobotnymi, których wnioski rozpatrzono pozytywnie zawierano umowy o dofinansowanie, które zawierały m.in. zobowiązania do:

- prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy,
- wydatkowania otrzymanego dofinansowania, zgodnie ze złożonym wnioskiem,
- złożenia rozliczenia wydatkowanych kwot w terminie do 2 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej,
- zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami, w przypadku naruszenia warunków umowy o dofinansowanie,
- zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanego dofinansowania (Dowód nr 3 - kserokopia umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej).

W zawieranych umowach o dofinansowanie wprowadzono warunek obligujący beneficjentów do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy od daty wskazanej we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej.

Bezrobotni, którym przyznano dofinansowanie, przedkładali rozliczenia wydatkowanych kwot na poszczególne towary i usługi ujęte w specyfikacji złożonej we wniosku. Rozliczenia przedkładane były terminowo. (Dowód nr 4 – kserokopia rozliczenia wydatkowanych kwot). W przypadkach, gdy zachodziła konieczność zmian w wydatkach lub terminach, zainteresowani zwracali się do urzędu z prośbą o akceptację.

W trakcie trwania umów dokonywano ocen prawidłowości ich wykonania poprzez żądania dostarczenia określonych dokumentów lub informacji. Materiał pobrany do kontroli nie zawierał dokumentów potwierdzających przeprowadzanie wizyt monitorujących. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych jednostka kontrolowana złożyła w tej sprawie pisemne wyjaśnienie (zał. nr 2- pismo Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku).

Podstawową formą zabezpieczenia było poręczenie cywilne. (Dowód nr 5 – kserokopia poręczenia).

W umowach o dofinansowanie zawieranych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kłodzku wymagano od Beneficjenta m.in. zgłoszenia na piśmie faktu podjęcia działalności gospodarczej w terminie do 30 dnia od dnia podjęcia tej działalności. Ponadto w umowach zawarto zapis, iż starosta może rozwiązać umowę i żądać zwrotu przekazanych środków finansowych w sytuacji m. in. :

- nieprzedstawienia w terminie wskazanym w umowie dokumentów potwierdzających fakt zarejestrowania działalności gospodarczej;

- niepotwierdzenia w terminie wskazanym w umowie faktycznego rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Faktyczne zarejestrowanie działalności gospodarczej potwierdza wpis do centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (CEIDG). CEIDG to prowadzony w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw gospodarki spis przedsiębiorców będących osobami fizycznymi. Ewidencja umożliwia bezpłatny dostęp do informacji o przedsiębiorcach i innych podmiotach. Dane zawarte w CEIDG są w większości jawne m. in. imię, nazwisko, NIP, REGON przedsiębiorcy, przeważające i dodatkowe PKD, stałe i dodatkowe miejsce wykonywania działalności gospodarczej, data rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej, ewentualnie data zawieszenia i zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej. Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku wymagał przedłożenia dokumentów potwierdzających fakt zarejestrowania działalności gospodarczej, który następował po pozytywnej weryfikacji wniosku i otrzymaniu środków na podjęcie działalności gospodarczej. Kodeks Postępowania Administracyjnego w art. 220 § 1 wskazuje jednakże sytuacje, w których organ administracji publicznej nie może żądać zaświadczenia ani oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego tj. jeżeli:

1) znane są one organowi z urzędu;

2) możliwe są do ustalenia przez organ na podstawie:

a) posiadanych przez niego ewidencji, rejestrów lub innych danych,

b) rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których organ ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 lutego 2005 r.

o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,

c) wymiany informacji z innym podmiotem publicznym na zasadach określonych w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,

d) przedstawionych przez zainteresowanego do wglądu dokumentów urzędowych (dowodu osobistego, dowodów rejestracyjnych i innych).

Jak wspomniano wyżej rejestr CEIDG jest ogólnodostępny i znany organowi z urzędu, a zatem urząd nie powinien żądać od Beneficjenta przedłożenia dokumentów bądź oświadczeń w zakresie dokonania rejestracji działalności gospodarczej.

Ponadto w umowach o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej wprowadzono zobowiązanie do wydatkowania w okresie od dnia zawarcia umowy do 30 dnia od dnia podjęcia działalności gospodarczej otrzymanych środków, zgodnie ze specyfikacją zakupów określoną w umowie.

Urząd pracy może co do zasady swobodnie kształtować stosunek cywilnoprawny, ale w ramach obowiązujących go reguł jako organ administracji publicznej. Formułowanie dodatkowych warunków, nie przewidzianych w przepisach obowiązującego prawa takich jak zobowiązanie do wydatkowania otrzymanych środków w okresie od dnia zawarcia umowy do 30 dnia od dnia podjęcia działalności gospodarczej jest być może uzasadnione dbałością o racjonalne wydatkowanie środków publicznych, lecz zasada racjonalności wydatkowania środków nie może być oderwana od przepisów merytorycznych regulujących udzielanie bezrobotnym środków na działalność gospodarczą. Przepisy merytoryczne formułują obowiązek złożenia rozliczenia zawierającego zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie na poszczególne towary i usługi w terminie 2 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej, jednakże nie formułują obowiązku wydatkowania przyznanych środków w okresie krótszym niż wspomniany wyżej termin na złożenie rozliczenia.

Należy zatem dostosować zapisy umów zawieranych z bezrobotnymi do przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przepisów wykonawczych.

Ad. 2. Organizowanie i finansowanie szkoleń grupowych dla bezrobotnych.

Zgodnie z Planem Szkoleń na rok 2021, Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku przewidywał przeprowadzenie 10 szkoleń grupowych dla 110 uczestników. Z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną w kraju szkolenia grupowe zostały odwołane (Załącznik nr 3 - wyjaśnienia w zakresie organizowania i finansowania szkoleń grupowych dla bezrobotnych).

Plan Szkoleń na rok 2022 po zatwierdzeniu przez Powiatową Radę Rynku Pracy, która odbyła się w dniu 14.02.2022r., został przekazany do zaakceptowania przez Starostę Powiatu Kłodzkiego. Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku zaplanował 8 szkoleń grupowych dla 90 uczestników.

Zalecenia

1. W umowach o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej zrezygnować z zapisów, które nakładają na bezrobotnych obowiązki niezgodne z przepisami powszechnie obowiązującego prawa.
2. W umowach o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej zrezygnować z zapisów, które nakładają na bezrobotnych obowiązki niewynikające z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Pouczenie

Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

12.05.2022

12.05.2022 270 polecam
8